

Pradžia>Pinigai ir piniginiai reikalavimai>Turto apsaugos priemonės teikiant reikalavimus ES šalyse

Turto apsaugos priemonės teikiant reikalavimus ES šalyse

Slovakija

1 Kokių rūšių priemonių esama?

Slovakijos teisėje pripažįstamos „skubių apsaugos priemonių“, „apsaugos priemonių“ ir „įrodymų apsaugos“ sąvokos. Atitinkamas nuostatas galima rasti Įstatymo Nr. 160/2015 324 ir tolesniuose straipsniuose, Civilinių ginčų proceso kodekse, o specialaus proceso nuostatas – Įstatymo Nr. 161/2015 360 ir tolesniuose straipsniuose, Civilinio proceso ne ginčo tvarka kodekse.

Taikydamas apsaugos priemonę, teismas gali įšaldyti skolininko kilnojamąjį turtą, teises ar kitą turtą, kad užtikrintų kreditoriaus reikalavimą, jeigu baiminamasi, kad sumažės priverstinio vykdymo galimybės.

Skubią apsaugos priemonę teismas taiko tada, kai aplinkybės verčia nedelsiant sureguliuoti klausimą arba kai baiminamasi, kad sumažės priverstinio vykdymo galimybės, o tikslo negalima pasiekti taikant apsaugos priemonę. Toks sprendimas taip pat gali padėti užtikrinti būsimo teismo sprendimo priverstinio vykdymo veiksmingumą.

Taikant įrodymų apsaugos sąvoką, sudaromos sąlygos prašymo pagrindu (ne teismo iniciatyva) prieš prasidedant procesui išsaugoti įrodymus (bet kokios rūšies, liudytojo parodymus, eksperto išvadas ar pan.). Numatyta, kad šį prašymą gali pateikti asmuo, turintis teisę prašyti inicijuoti procesą, kuriame galima panaudoti įrodymų apsaugos rezultatus.

2 Kokiomis sąlygomis tokios priemonės gali būti skiriamos?

2.1 Procedūra

Apygardos teismas, turintis jurisdikciją spręsti bylą, yra kompetentingas skirti skubią apsaugos priemonę arba apsaugos priemonę.

Skubią apsaugos priemonę arba apsaugos priemonę teismas skiria gavęs prašymą. Prašymo teikti nereikia, jeigu skubi apsaugos priemonė arba apsaugos priemonė yra susijusi su procesu, kurį teismas gali inicijuoti *ex officio*.

Privalomas teisinis atstovavimas teisės aktais nenustatytas.

Pagal aktualius teisės aktus už prašymą skirti arba panaikinti vieną iš minėtų priemonių imama 33 EUR teismo rinkliava.

Už įrodymų apsaugą rinkliava neimama. Valstybė sumoka su įrodymais susijusias išlaidas, kurios nepadengiamos iš avanso. Vis dėlto teismas gali nurodyti proceso šaliai, neatitinkančiai atleidimo nuo teismo rinkliavų kriterijų, įmokėti su įrodymais susijusių išlaidų avansą, tačiau proceso šalis nepraranda teisės į vėlesnį avanso kompensavimą.

Šiuo atveju privalomas teisinis atstovavimas teisės aktais taip pat nenustatytas.

Toks įrodymų apsaugos būdas gali būti taikomas ir ginčo, ir ne ginčo tvarka vykdomuose procesuose.

2.2 Pagrindinės sąlygos

Skubias apsaugos priemones teismas gali skirti prieš prasidedant procesui, jam vykstant ir jam pasibaigus. Už apsaugos priemones rinkliava nustatoma paskelbiant nutartį dėl apsaugos priemonės.

Prieš prasidedant pagrindiniam procesui, jam vykstant ir jam pasibaigus, įrodymus galima apsaugoti gavus prašymą, jeigu baiminamasi, kad vėliau įrodymų bus neįmanoma paimti arba juos paimti bus labai sunku. Įrodymų apsauga priklauso teismo, turinčio jurisdikciją priimti sprendimą dėl bylos, arba teismo, kurio jurisdikcijos teritorijoje galima rasti įrodymus, kuriems kyla pavojus, kompetencijai. Civilinių ginčų proceso kodekse išdėstytos ne tik bendrosios nuostatos, bet ir specialiosios įrodymų apsaugos intelektinės nuosavybės bylose nuostatos.

3 Tokių priemonių dalykas ir pobūdis

3.1 Kokių rūšių turtui šios priemonės gali būti taikomos?

Teismas gali skirti skubią apsaugos priemonę, kuria pirmiausia reikalaujama, kad proceso šalis:

- sumokėtų reikiamo dydžio išlaikymo įmoką;
- atiduotų vaiką globoti kitam iš tėvų arba teismo paskirtam asmeniui;
- skirtų bent dalį savo darbo užmokesčio, jeigu dirba, kai prašymą pateikęs asmuo dėl rimtų priežasčių nedirba;
- tam tikrą pinigų sumą arba tam tikrą turtą perduotų teismui saugoti;
- nedisponuotų tam tikru turtu arba teisėmis;
- atliktų tam tikrus veiksmus, jų neatliktų arba juos toleruotų;
- laikinais nepatektų į namą ar butą, kuriame gyvena artimas asmuo arba tos proceso šalies globojamas ar prižiūrimas asmuo, kurio atžvilgiu pagrįstai įtariamas smurto naudojimas;
- nesiimtų veiksmų, kuriais pažeidžiama intelektinės nuosavybės teisė arba trukdoma ja naudotis.

3.2 Koks yra tokių priemonių poveikis?

Skubių apsaugos priemonių rūšių apibrėžtys sudarytos kaip pavyzdžiai, o tai reiškia, kad teismas gali skirti skubias apsaugos priemones ir kitose srityse.

Skubi apsaugos priemonė arba apsaugos priemonė, pagal kurią proceso šalis turi nedisponuoti tam tikru turtu ar teisėmis, yra draudimas disponuoti turtu arba teisėmis, jeigu, pavyzdžiui, bijoma, kad atsakovas gali tą turtą išseikvoti (perduoti kitam asmeniui, sunaikinti arba apgadinti ir kt.).

Nutartį dėl skubios apsaugos priemonės arba apsaugos priemonės teismas gali priimti neišklausęs proceso šalių. Kitaip tariant, prieš priimant nutartį proceso šalių išklausti nebūtina. Šis principas susijęs su tuo, kad proceso šalių išklausimas pakenktų skubios apsaugos priemonės ir apsaugos priemonės tikslui, ir su tuo, kad iš esmės vykdamas tokią teismo veiklą įrodymai nerenkami. Tai nereiškia, kad teismas negali nurodyti išklausti proceso šalių. Jeigu teismas nusprendžia išklausti proceso šalis, jis turi laikytis visų įrodymų rinkimo taisyklių. Jeigu įrodymus teismas renka tik dokumentų forma, tokie įrodymai viešame teismo posėdyje nepaimami. Vietoj to teismas atpažinimo įgaliojimais pasinaudoja nebendraudamas su proceso šalimis.

Skubi apsaugos priemonė yra priverstinai vykdytina iš karto, kai apie ją pranešama, jeigu specialiaisiais teisės aktais nenustatyta kitaip.

3.3 Kiek laiko tokios priemonės galioja?

Skubi apsaugos priemonė arba apsaugos priemonė panaikinama:

- pasibaigus laikotarpiui, kuriam ji buvo skirta;
- jeigu priemonė buvo skirta po pagrindinio proceso inicijavimo ir pirmos instancijos teismas arba apeliacinis teismas atmeta ieškinį arba nutraukia procesą;

c) jeigu savo nutartyje teismas nustato terminą, per kurį reikia pateikti prašymą pagrindiniame procese, tačiau toks prašymas iki nurodyto termino nepateikiamas;

d) jeigu teismas patenkina ieškinį pagrindiniame procese;

e) jeigu pagal priverstinio vykdymo statusą priemonė tampa neberekalinga.

4 Ar yra galimybė priemonę apskųsti?

Nutartį dėl skubios apsaugos priemonės arba apsaugos priemonės galima apskųsti apeliacine tvarka. Teismas, kompetentingas spręsti dėl teisių gynimo priemonės, yra tinkama jurisdikciją turintis apeliacinis teismas, t. y. antrosios instancijos teismas, aukštesnis už pirmosios instancijos teismą, skyrusį skubią apsaugos priemonę arba apsaugos priemonę.

Apeliaciniai skundai pateikiami teisme, kurio nutartis skundžiama apeliacine tvarka, per 15 dienų nuo nutarties įteikimo. Pateikus apeliacinį skundą nutarties vykdymas nesustabdomas.

Paskutinis naujinimas: 14/01/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingas valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.